

Herceghalom Község Önkormányzatának

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2014 - től 2019 - ig terjedő időszakra

I.

BEVEZETŐ

A gazdasági program elkészítésére Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ában foglaltak szerint kerül sor.

A Képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban határozza meg, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A törvény rendelkezési szerint a gazdasági program a Képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szólhat.

Jelen gazdasági program Herceghalom Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2014-2019-es ciklusra vonatkozó célkitűzéseit és azokat a legfontosabb feladatokat tartalmazza, amelyek - a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban - a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembe vételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. A gazdasági program a tervezett fejlesztéseken túlmenően tartalmazza az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket is.

A Képviselő-testület a gazdasági programban meghatározott célok elérése érdekében különös figyelmet fordít a – prioritások figyelembe vétele mellett - célkitűzések egymásra épülő megvalósítására és a szükséges anyagi források és eszközök megteremtésére.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez az állami támogatások és a helyi bevételek mellett fokozott figyelmet kívánunk fordítani a pályázati lehetőségek felkutatására és minél jobb kiaknázására, továbbá az önkormányzat sajátosságainak figyelembe vételével új lehetőségek keresésére és a meglévő források nagyobb mértékű kihasználására.

II.

HELYZETELEMZÉS

1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága

Herceghalom a főváros agglomerációjának nyugati kapujában fekvő település. Kiváló földrajzi elhelyezkedése mellett átlagon felüli közlekedési lehetőségei miatt dinamikusan fejlődő, befogadó település. A hajdan volt mezőgazdasági fellegvár helyén ma ipari, kereskedelmi és logisztikai vállalkozások találhatók. A nagy kiterjedésű lakófejlesztés eredményeként jött létre az exkluzív családi házas övezet, Móricz liget, amely alapvető változásokat hozott a lakosság demográfia szerkezetében.

2. Főbb demográfiai jellemzők

a) Születések, halálozások számának alakulása 2010 és 2014 között

Év	Születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)
2010	36	17
2011	32	19
2012	27	18
2013	37	11
2014	26	21

b) Népesség kor szerinti megoszlása 2014. december 31-i állapotnak megfelelően

Kor szerinti csoportosítás	0-3 év	4-6 év	7-14 év	15-18 év	19-62 év	62 évtől
Férfi	58	70	134	45	722	128
Nő	63	55	118	44	700	156
Összesen	121	125	252	89	1.422	284

Gyermekek és fiatalok: 587 fő 26 %
Munkaképes korú: 1.422 fő 62 %
Időskorú: 284 fő 12 %
Összesen: 2.293 fő 100 %

3. Infrastruktúra helyzete

Az M 1-es autópálya és az 1. sz. főközlekedési út közé ékelődött településünk, melyet érint a Budapest-Bécs vasúti fővonal is. A Magyar Államvasutak – európai uniós támogatással - jelentős vasúti fejlesztést kíván megvalósítani a következő gazdasági időszakban, melynek eredményeként megújul a település vasútállomása és annak környezete. A fejlesztés megvalósítása érdekében a Képviselő-testület – a szükséges mértékben – módosította a Helyi Építési Szabályzatot. A fejlesztéshez kapcsolódóan 2015-ben megkezdődött a P+R parkoló kialakítása. Továbbra is célunk a balesetveszélyes 1-es és 1101-es út csomópontjának átépítése. A település rendelkezik Közlekedési Konceptióval, melyet a folyamatosan változó körülményekhez hozzá kívánunk igazítani. A kistérségi kerékpárúthoz kapcsolódva – lehetőségeink szerint - törekedni fogunk belső kerékpárút hálózat kiépítésére.

A gyalogos közlekedés biztonsága érdekében felülvizsgáljuk Közlekedési Konceptiónkát és – szükség esetén - járda, illetve védett átkelők kialakításával növeljük a gyalogos közlekedés biztonságát. Folytatni kívánjuk lakóutak minőségi fejlesztését szegélyépítéssel és felszíni vízelvezetéssel együtt. Be kívánjuk fejezni csatornázatlan településrészek a szennyvízhálózatba bekapcsolását. Az Önkormányzat a fejlesztések során kizárólag földkábel elhelyezését támogatja, a korszerűsítéseknél törekedni kíván a légkábelek megszüntetésére, földkábellel való kiváltására.

4. A gazdasági programot befolyásoló makrogazdasági tényezők:

- a kormányzat gazdaságpolitikája,
- a megyei területfejlesztési programok,
- nemzeti és EU-s pályázati források,
- a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
- az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- a képviselő-testület és a bizottságok javaslatai,
- a településen működő intézmények igényei, a lakossági igények és a civil szervezetek javaslatai.

5. Herceghalom Község gazdasági helyzete

5.1. Vagyonszerkezet

<i>Vagyonelem megnevezése</i>	<i>Az összes vagyomból a vagyon részaránya becsült érték /ezer forintban - netto /</i>
Immateriális javak	0
Ingtatlan és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	2.565.538
Üzemeltetésre átadott eszközök	209.385
Egyéb eszközök	22.004

5.2. Pénzügyi helyzet

Az önkormányzat a fizetőképessége fenntartásához külön állami támogatást nem vett igénybe, továbbá működési, illetve fejlesztési hitel felvételére sem került sor.

5.3. Az önkormányzat költségvetésének kiadási és bevételi főösszegei (millió forintban)

2011	2012	2013	2014
595,556	587,149	786,044	754,154

5.4 A költségvetési kiadások

- 2014 évben jelentős beruházásokat valósított meg az Önkormányzat, mintegy 174,9 MFt értékben.
- A felújítási kiadások csökkentek. 2013-ban összesen 34,508 MFt-ot, 2014-ben 18,850 MFt-ot fordított az Önkormányzat felújítási kiadásokra.
- Az elkövetkezendő években a felújítások központi szerepet kapnak az Önkormányzat gazdálkodásában teherviselő képességének függvényében.

5.5. A költségvetési bevételek

- Csökkentek az önkormányzat közhatalmi bevételei, különös tekintettel a helyi iparüzési és az idegenforgalmi adóra. A közhatalmi bevételek összege 2013-ban beszédett 368, 5 MFt-ról 2014-re 231,8 MFt-ra csökkent.
- 2013-ról 2014 évre a működési támogatások mértékének csökkenése figyelhető meg. 2013-ban a működési támogatások összege 54,1 MFt volt, amely 2014-re 46,4 MFt-ra csökkent.

6. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

A gazdasági programban meghatározottak megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében az alábbi feladatok rögzíthetők.

A pályázati források figyelése, igénylése és megszerzése.

Az önkormányzat sajátos működési bevétel növelési lehetőségeinek és adópolitikájának optimalizálása oly módon, hogy az megfeleljen a Képviselő-testület által megfogalmazott helyi adópolitika elvárásainak és hatékony eszköze lehessen az önkormányzat saját forrás növelésének, a lakossági terhek alacsony szinten való tartása, és a vállalkozások gazdasági prosperitásának fenntartása mellett.

A Képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a rendszer által nyújtott lehetőségeket a legkedvezőbb összegű támogatások felkutatásával.

Az önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módját és lehetőségeit és optimalizálja azok fenntartási és üzemeltetési költségeit. Alapvető gazdálkodási elv, hogy vagyonfelélésére, vagyontárgyak elidegenítésére a működés finanszírozásának céljából ne kerüljön sor. A bevételnövelés lehetőségeit további vállalkozásoknak a településre vonzásával, a meglévő Gksz besorolású területek hasznosításának előmozdításával szükséges biztosítani.

6.1. Adópolitika

A településen vállalkozási tevékenységet végző vállalkozások száma és összetétele 2014-ben

<i>Ágazat</i>	Vállalkozások száma
Ipar	44
Építőipar	16
Mezőgazdaság	12
Távközlés, közlekedés	24
Kereskedelem	61
Vízgazdálkodás	1
Egyéb anyagi	128
Egészségügy, szociális, kulturális	15
Összesen:	301

Az országosan kötelező és egységes gépjármű adón kívül, az iparüzési adó mellett idegenforgalmi, - és telekadót vezetünk be.

7. Célkitűzések, megvalósítandó feladatok

A község fő jellemzője és speciális adottsága, erőssége a páratlan földrajzi elhelyezkedés, mely sok gazdasági lehetőséget rejt magában. A következő ciklusban a Képviselő-testület feladata lesz, hogy feltárja és kiaknázza ezeket a gazdasági lehetőségeket.

Önkormányzatunk továbbra is mindent megtesz a minőségi közszolgáltatások biztosítása érdekében, működteti, és szükség szerint fejleszti a település óvodáját, biztosítja az egészségügyi alapellátást és a 24 órás orvosi ügyeletet. A fogorvosi alapellátás mellett társulás keretében biztosítani kívánja az éjszakai fogorvosi ügyeletet.

Kiemelt feladat az Általános Iskola szükség szerinti bővítése, ennek megoldásában való közreműködés a mindenkori jogszabályi környezet figyelembe vételével elvi prioritást élvez.

Az Önkormányzat továbbra is jelentős összegeket biztosít a település közművelődésére, a Kulturális Egyházi Központ és a Községi Könyvtár fenntartására és azok program-támogatására. A Képviselő-testület elkötelezett abban, hogy az elmúlt években hagyománnyá vált községi rendezvények költségeinek fedezetét biztosítja.

7.1. A település fejlesztésének alapelvei

Herceghalom község fejlesztését a település széles nyilvánosságának bevonásával kell végrehajtani. A településfejlesztésbe be kell vonni a lakosságot, a vállalkozásokat és az önszerveződő civil közösségeket.

A településfejlesztés során figyelembe kell venni azokat a fejlesztéseket, programokat, melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az önkormányzat tartósan a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat. Az elkövetkezendő években jelentős pályázati források nyílnak meg, fontos, hogy a településfejlesztés egyik eszközévé váljon a pályázati tevékenység.

7.2. A községi önkormányzat

Az Önkormányzat feladata a község üzemeltetése, működtetése (közvilágítás, közutak, járdák és belvízelvezető árkok, parkgondozás, temető fenntartás, stb.), intézményeinek és létesítményeinek önálló fenntartása és működtetése (Polgármesteri Hivatal, óvoda, Községi Könyvtár, KEK)

Az önkormányzat közigazgatási feladatainak ellátását a Polgármesteri Hivatalon keresztül biztosítja. A megfelelő színvonal biztosítása érdekében szükséges a szolgáltató és ügyfélbarát közigazgatási tevékenység folyamatos fenntartása, az információs szolgáltatás működtetésének kiterjesztése és e közigazgatási feladatok személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása.

7.3. Köznevelés

Az Önkormányzat törvényi kötelezettségének eleget téve 150 férőhelyes, 6 csoporttal működő, óvodát működtet és szükség szerint folyamatosan fejleszti a felmerülő igényeknek megfelelően.

Bár az Általános Iskola állami működtetésbe került és így a bővítés feltételeinek megteremtése állami feladattá vált, az Önkormányzat elkötelezett abban, hogy a létszám növekedése miatt szükséges férőhely biztosításához a maga eszközeivel hozzájáruljon.

Az Általános Iskola 2013 óta a Klebelsberg Kunó Intézményfenntartó Központ irányítása alá került, ennek ellenére az Önkormányzat minden évben jelentős összeggel támogatja az intézmény közoktatási, köznevelési tevékenységét, különös tekintettel a művészeti oktatásra. A Képviselő-testület a lehetőségekhez mérten továbbra is folytatni kívánja az intézmény támogatását.

7.4. Egészségügyi ellátás

Az Önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás biztosítása. A településen háziorvosi és fogorvosi alapellátás és védőnői szolgálat működik. Az évek óta működő 24 órás ügyeleti szolgálat mellett az Önkormányzat célul tűzte ki az éjszakai fogorvosi ügyelet társulás keretében történő megvalósítását.

7.4.1. Egészséges életmód

- A Képviselő-testület az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése érdekében támogatja, hogy a gyermekétkeztetési közszolgáltatás keretében a település gyermekintézményeibe járó gyermekek egészséges ételekhez juthassanak.
- A Képviselő-testület támogatja háziorvosi rendszer keretében elvégzett speciális szűrővizsgálatokat és azokat egészségnevelési kezdeményezéseket, programokat, amelyek az egészséges életmóddal, az egészségmegőrzéssel foglalkoznak.
- Lakossági kérésre az Önkormányzat visszaállítja a régi egészségnap programot.

7.5. Szociális helyzet

2015 márciusától a szociális feladatok önkormányzati hatáskörbe kerültek, ezzel egyidejűleg több támogatási forma megszűnt. Ennek eredményeként a következő időszakban várhatóan munkanélküliek, betegek, időskorúak és nagycsaládosok növelhetik a támogatásra szorulókat számát, többen kerülhetnek a perifériára, egyes rétegeknél emelkedhet a szegénység, amely többlet feladatokat ró majd az Önkormányzatra.

A szociális ellátórendszernek fel kell készülni arra, hogy a jelentkező problémákra választ tudjon adni. Az önkormányzat pénzbeli és természetbeni támogatási rendszerét úgy alakította át, hogy a támogatás a megfelelő személyekhez kerüljön.

Ennek érdekében:

- a Képviselő-testület folyamatosan felülvizsgálja a helyi szociális ellátások rendszerét meghatározó rendeletét, a törvényi változások tükrében,
- együttműködik a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gyermekjóléti Szolgálatának munkatársaival, az Általános Iskola és a rendőrség ifjúságvédelmi felelőseivel,
- meglévő szociális rendszerét fenntartja (jelzőrendszeres házi segítségnyújtás),
- részt vesz a közmunka programokban.

7.6. Gyermek- és ifjúságvédelem

Az Önkormányzat Képviselő-testülete kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat.

- Évente felülvizsgálja gyermekvédelmi rendeletét a hatályos jogszabályi változások tükrében.
- A gyermekjóléti feladatokat a gyermekintézmények vezetői, a védőnő, illetve a családgondozó bevonásával látja el.
- Támogatja, hogy – a KLIK által biztosított szakembereken túl – szükség szerint működjön logopédus, gyermekpszichológus és gyermek gyógytornász a település gyermekintézményeiben.
- A gyermekjóléti feladatok ellátásáról szóló beszámolót a képviselő-testület minden év május 31-ig megtárgyalja.
- Támogatja az ifjúság szabadidejének kulturált, hasznos eltöltését, illetve minden olyan programot, rendezvényt, amely az ifjúság nevelését, művelését szolgálja, amelyhez megfelelő színteret biztosít az előző ciklusban megvásárolt Ifjúsági Ház.

7.7. Közművelődés

- Az Önkormányzat működteti a Kulturális Egyházi Központot és a Községi Könyvtárat. A két intézmény közművelődési tevékenysége mellett a helyi civil szervezetek jelentős részt vállalnak a település közművelődési programjainak megvalósításában, amelyhez az Önkormányzat évente jelentős mértékű programtámogatást biztosít.
- További cél a német testvérkapcsolatunkban a kultúra területén rejlő lehetőségek jobb kihasználása, találkozó szervezése.
- A könyvtár megépítése tovább bővítette községünk kulturális lehetőségeit, a könyvtár eszköztárának bővítésével a kihasználtság növelhető.
- Az önkormányzat támogatja az általános iskola tehetséges tanulóit, akik az országos tanulmányi versenyeken kiemelkedő eredményt érnek el.

7.8. Sporttevékenység

A község lakossága igényli a helyi sportolási lehetőségeket mind maguk, mind gyermekeik számára. E feladat ellátását szolgálja az Önkormányzat tulajdonában lévő tornaterem, sportpálya és gördeszka-pálya. Tanítási időn kívül lehetőség nyílik mind a felnőttek, mind a gyermekek sportolási igényeinek kielégítésére. Az Önkormányzat biztosítja a település sportéletének helyet adó épület és pályák karbantartását. Civil támogatási program keretében támogatja a helyi sportegyesület működését.

7.9. Foglalkoztatást segítő célok és feladatok:

Önkormányzatunk célja a helyi a munkanélküliség visszaszorítása. A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az önkormányzat folyamatosan együttműködik az illetékes munkaügyi hivattal. A ciklus nagy kihívása a Képviselő-testület számára, hogy újabb adóképes vállalkozókat, befektetőket vonzzon a településre.

7.10. Infrastruktúra:

A Képviselő-testület fontosnak tartja a közúthálózat, a járda, a csatornahálózat, a vízvezetékrendszer, a szennyvízcsatorna-rendszer, a villamos energia, a gáz, a közvilágítás, és a telekommunikációs szolgáltatások színvonalas biztosítását.

A telekommunikációs szolgáltatások színvonalának emelése érdekében az Önkormányzat támogatja, hogy - a település érdekeinek maximális figyelembe vételével - újabb szolgáltatók jelenjenek meg, valós verseny teremtve ezen a piaci szegmensen is.

Az Önkormányzat folytatni kívánja az utak szilárd burkolattal történő ellátást.

A településen a szennyvízcsatorna-rendszer kiépítése közel 100%-os. A teljes kiépítettséget hátráltatja, hogy az érintett ingatlanok rendszerbe csatlakoztatása csupán magánterületen lehetséges, amelyhez valamennyi tulajdonos hozzájárulását meg kell szerezni.

7.11. Településtisztaság, hulladékgazdálkodás

A települési kommunális és zöldhulladék elszállítását a Depónia Nonprofit Kft. végzi. Az Önkormányzat lakossági igények alapján további lehetőségeket keres a településen keletkezett zöldhulladék kezelésére, illetve hasznosítására.

7.12. Közterület fenntartás

Az Önkormányzat gondot fordít a közterületek gondozására, tisztántartására. Folyamatosan pótolja a kiszáradt növényeket, gondoskodik a település arculatát meghatározó gesztenyefák permetezéséről.

A közterületek karbantartását az elsősorban az Önkormányzat dolgozói végzik.

Az önkormányzat közterület-felügyelettel kapcsolatos feladatokat 2015. második felétől a Budakörnyéki Önkormányzati Társulás keretében kívánja ellátni. A közterület felügyelők változó időpontokban végeznek ellenőrzéseket a településen.

7.13. Közbiztonság, tűzvédelem

A közbiztonság színvonalának megtartása érdekében az Önkormányzat éves támogatási szerződést köt a Biatorbágyi Polgárőrség és Önkéntes Tűzoltó Egyesülettel.

8. Tervezett beruházások, fejlesztések

A Képviselő-testület előtt álló legfontosabb feladatok, amelyek megvalósítására a saját-, az állami-költségvetési és uniós pályázati források mértékének és időbeli rendelkezésre állásának függvényében kerülhet sor, melyek a következők:

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS

- Településközpont szabályozási tervének elkészítése.
- Új Településfejlesztési Koncepció kidolgozása.
- A Településszerkezeti Terv és a Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálata és aktualizálása.

INTÉZMÉNYFEJLESZTÉS

- Társulás éjszakai fogorvosi ügyelet létrehozásában.

INFRASTRUKTÚRA

- Iskola tanterem bővítés
- Közvilágítás kiépítése pályázat segítségével.
- Informatikai és hírközlő hálózatok létesítése, amely csak földkábelen engedélyezhető.
- Felszíni vízelvezetés ütemezett megvalósítása.
- Sándor udvar rehabilitációja.
- A csatornázatlan településrészek rendszerbe történő becsatlakozása.
- Zöldhulladék lerakó megvalósítása.
- Térfigyelő kamera rendszer kiépítése pályázati támogatás igénybe vételével.
- Útépítések folytatása (Barka köz és egyéb közök, Arany János utca, Széchenyi és Thallóczy u, valamint a Vadvirág utca utolsó szakaszának aszfaltozása)
- Zsámbéki út – aszfaltozás
- Óvoda régi szárny felújítása, csoportszoba berendezése.
- Baba-Mama Klub vizes helyiség és előtér felújítása és a tetőtér klimatizálása.
- Pályázati lehetőség esetén – Sportpálya felújítás-
- Kápolna felújítás.
- Liget utcai parkolók kialakítása.
- Jókai Mór utca, Petőfi Sándor utca, Akácós út járdaépítés.
- Móriczi út végén kerékpár tároló kialakítása.

ZÖLD FELÜLETEK, KÖRNYEZETVÉDELEM

- Gesztenyefák rehabilitációja, pótlása.
- Új "zöld" közösségi terek kialakítása létrehozása.
- Levegőminőség megőrzése.
- Tanulmányterv készítése zajvédelem ügyében.

KÖZLEKEDÉS

- Belső kerékpárút kialakítása.
- P+R parkoló kialakítása az elővárosi vasútközlekedéshez.
- Az 1-es és 1101-es út csomópont biztonságos átépítése

KÖZBIZTONSÁG

- Térfigyelő-rendszer bővítése

KOMMUNIKÁCIÓ

- Az Önkormányzat honlapjának folyamatos fejlesztése, modernizálása.
- Honlap biztosítása képviselők részére.

9. Környezeti állapot

A településen és környezetében végbemenő változások fokozott veszélyt rejtenek a megszokott csendes, nyugodt vidékies arculatra. Meg kívánjuk őrizni a falu értékes zöldfelületeit, javítva azok minőségét. Parkjainkat, közterületeinket a funkcionalitásuk figyelembevételével kívánjuk fejleszteni. Az Önkormányzat célul tűzte ki a zajártalom csökkentését, ennek érdekében tanulmánytervet kíván készíttetni a lehetséges alternatívák kidolgozására.

Az önkormányzat törekszik arra, hogy kezdeményezze a település központjában működő 2 üzem káros anyag kibocsátásának felülvizsgálatát, és amennyiben az előírt határértékeket túllépik, megtesszük a megfelelő lépéseket.

10. A település kapcsolatrendszere

Herceghalom Község Önkormányzata a Budakeszi Járáshoz tartozik, tagja a Budakörnyéki Önkormányzat Társulásnak. A település tagja Magyar Önkormányzatok Szövetségének (MÖSZ), a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének (TÖOSZ) és a Zsámbéki Idegenforgalmi Egyesületnek is. 1994 óta hivatalos testvérkapcsolat fűzi a települést a németországi Mehrstetten településhez. Ennek keretében kulturális-, sport-, gyermek-, és karitatív területen alakult ki gyümölcsöző kapcsolat.

Herceghalom, 2015. április 23.

Erdősi László s.k.
polgármester